

PAWEŁ SKY 2015

BRÓDNO

WARSZAWA

100 LAT

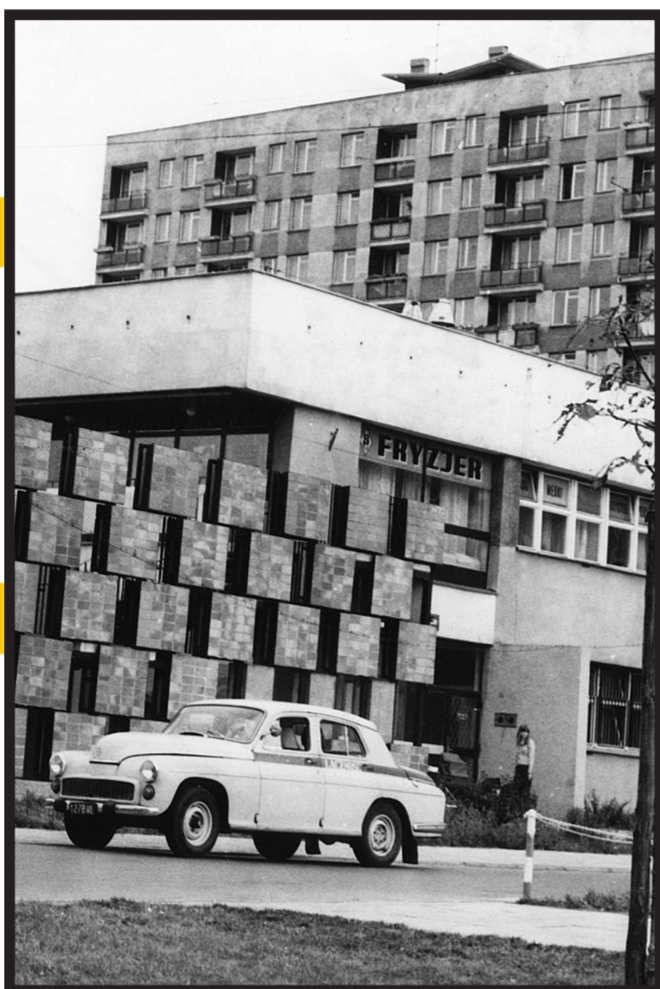
WAR SZAW SKIE BRÓDNO

JUŻ SAMO POCHODZENIE NAZWY BRÓDNO NIE JEST PEWNE. JEDNI MÓWIĄ, ŻE TO Z PEWNOŚCIĄ OD RZEKI BRODNI, INNI ŻE OD BRODÓW NA WIŚLE, KTÓRYMI ŁATWO BYŁO SIĘ PRZEPRAWIAĆ PRZEZ RZEKĘ. PISOWNIA TEŻ NIEJASNA. NA CARSKICH MAPACH PISANE CYRYLICĄ JAKO БРУДНО, STĄD NA NIEKTÓRYCH POLSKICH MAPACH JAKO BRUDNO. SPORY ETYMOLOGICZNE TO JEDNAK NIC WOBEC GŁÓWNEGO PROBLEMU: CZYM WŁAŚCIWIE JEST I GDZIE JEST PRAWDZIWIE BRÓDNO? TO DAWNA WIEŚ, DREWNIANE, PRZEDWOJENNE NOWE BRÓDNO, CZY NAJNOWSZE NOWE BRÓDNO Z WIELKIEJ PŁYTY? POMIJAJĄC PREHISTORIĘ (NA TERENIE OBECNEGO BRÓDNA MAMY POZOSTAŁOŚCI GRODU Z IX WIEKU), NAZWA BRÓDNO

POJAWIA SIĘ W XV WIEKU. JAKO OKREŚLENIE WSI KRÓLEWSKIEJ, KTÓRA W XVII WIEKU MIAŁA JUŻ DWA MŁYNY, A JEJ ROZWOJOWI POŁOŻYŁ KRES POTOP SZWEDZKI. BLIŻSZA NAM HISTORIA PRZENOSI NAS DO WSI BRÓDNO, KTÓRA W XIX WIEKU. ISTNIAŁA NA TERENIE OBECNEGO STAREGO BRÓDNA. ZUPEŁNIE NOWY POZĄTEK CYWILIZACYJNY ROZPOCZĄŁ SIĘ Z BUDOWĄ PRZEZ ROSJAN KOLEI NADWIŚLAŃSKIEJ W 1877 ROKU. KOLEJ DAWAŁA PRACĘ I STABILIZACJĘ, A NAPŁYW PRACOWNIKÓW SPRAWIŁ, ŻE WOKÓŁ KOLEI ZACZĘŁO POWSTAWAĆ NOWE BRÓDNO, GDZIE RAZEM Z POLSKIM KOLEJARZAMI PRACOWALI NIEMCY I ROSJANIE. NOWE BRÓDNO MIAŁO PODMIEJSKI CHARAKTER UBOGIEJ

DZIELNICY, Z KTÓREJ PODRÓŻ DO WARSZAWY, CZYLI ZA WIŚLĘ BYŁA SPORĄ WYPRAWĄ. BRÓDNO WŁĄCZONO DO WARSZAWY W 1916 ROKU. I WTEDY ZACZĄŁ SIĘ JEGO POWOLNY, ALE WYRAŹNY ROZWOJ. W 1924 ROKU URUCHOMIONO LINIĘ TRAMWAJOWĄ, ZBUDOWANO NOWOCZESNY GMACH SZKOLNY, POWSTAŁO NOWOCZESNE KINO „KLUB”. NIESTETY, POŻOGA WOJENNA POŁOŻYŁA TEMU KRES, BRÓDNO SKŁADAJĄCE SIĘ W WIĘKSZOŚCI Z DREWNIANYCH DOMÓW SPŁONĘŁO. PO WOJNIE CZĘŚĆ MIESZKAŃCÓW WRÓCIŁA JEDNAK W RODZINNE STRONY, PRÓBUJĄC UŁOŻYĆ SOBIE ŻYCIE. I WTEDY SPADŁA NA NICH SOCJALISTYCZNA NOWOCZESNOŚĆ W POSTACI OSIEDLA Z WIELKIEJ PŁYTY, KTÓREGO PROJEKT PRZYGOTOWANO

I ZAACEPTOWANO 29 MAJA 1961 ROKU. POWSTANIE OSIEDLA BRÓDNO W MIEJSCU PRZEDWOJENNEGO NOWEGO BRÓDNA WIAZAŁO SIĘ Z WIELKIMI PRZEMIANAMI SPOŁECZNO-KULTUROWYMI DLA ŻYJĄCYCH TU LUDZI, KTÓRZY MUSIELI ODEJŚĆ OD USTALONYCH FORM ŻYCIA I PRZENIEŚĆ SIĘ DO BLOKÓW, A TAKŻE Z NIEZWYKLE TRUDNYM I BYNAJMNIEJ NIE NATURALNYM TWORZENIEM SIĘ SPOŁECZNOŚCI BLOKOWEGO BRÓDNA, NA KTÓRE NAPŁYŃYŁA LUDNOŚĆ BARDZO ZRÓŻNICOWANA SPOŁECZNIE. PIERWOTNIE BRÓDNO MIAŁO BYĆ ZAPLECZEM MIESZKANIOWYM DLA ROBOTNIKÓW ŻERANIA PRZEMYSŁOWEGO, SZCZEGÓLNIE ZAŚ DLA FSO NA ŻERANIU. DOŚĆ ZNACZNA GRUPA MIESZKAŃCÓW DAWNEGO BRÓDNA – NIE WIEMY DOKŁADNIE

IŁE OSÓB – NIE WYOBRAŻAŁA SOBIE ŻYCIA POZA NIM, GŁÓWNIEMIE Z WZGLĘDU NA WYSOKIE POCZUCIE TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ I Z CIĘŻKIM SERCEM PRZENIEŚLI SIĘ DO NOWYCH BLOKÓW, OBSERWUJĄC ZAGŁADĘ SWYCH DAWNYCH DOMOSTW. PRZEPROWADZKA BYŁA DLA NICH KOŃCEM OSWOJONEGO ŚWIATA, KOŃCEM ICH RODZINNEGO BRÓDNA, ICH WŁASNYCH DOMÓW, PRZYDOMOWYCH OGRÓDKÓW. WIELU MIESZKAŃCÓW WYRAŻAŁO ŻAL ZA STRACONYM ŚWIATEM SWEJ MŁODOŚCI, ŚWIATEM ŻYCIA BLISKO NATURY W MAŁEJ, BLISKIEJ SOBIE SPOŁECZNOŚCI, KTÓREJ CZŁONKOWIE ŻYWIŁI WOBEC SIEBIE PRZYJAZNE UCZUCIA I OKAZYWALI SOBIE SOLIDARNOŚĆ. NOWE BLOKI NAZYWALI „STODOŁAMI”, „BETONOWYMI BUNKRAMI”,

KTÓRYCH CIASNOTA, SZAROŚĆ I JEDNOSTAJNOŚĆ STANOWIŁA PRZEJMUJĄCY KONTRAST Z NIEDAWNYM ŚWIATEM, W KTÓRYM ŻYLI. ZUPEŁNIE INACZEJ ŻYCIE W WIELKIEJ PŁYCIE WITAŁA LUDNOŚĆ NAPŁYWOWA, DLA KTÓREJ OTRZYMANIE MIESZKANIA W NOWYM BUDOWNICTWIE WIAZAŁO SIĘ Z REGUŁY Z DUŻYM AWANSEM SPOŁECZNYM. OD 1 STYCZNIA 1978 ROKU, PO PODZIALE SPÓŁDZIELNI RSM „PRAGA” POWSTAŁA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA „BRÓDNO”, KTÓRA JEST OBECNIE JEDNĄ Z NAJWIĘKSZYCH W WARSZAWIE.

BARTOSZ WIECZOREK listopad 2015

fotografie pochodzą ze zbiorów projektu „Targówek – BLOKI PEŁNE HISTORII” oraz albumu „Bródno. Generacja: PRL.”

→ **PAWEŁ SKY** PROJEKTOWANIEM WIZUALNEJ GRAFIKI UŻYTKOWEJ ZAJMUJE SIĘ OD 1994 ROKU. PRACOWAŁ MIĘDZY INNYMI W CSW ZAMEK UJAZDOWSKI ORAZ AGENCJI ALTER ART. W ROKU 2010 OTWORZYŁ WŁASNE STUDIO PROJEKTOWE. W 2000 ROKU WSPÓŁPRACOWAŁ Z PAWEŁM ALTHAMEREM PRZY REALIZACJI AKCJI „BRÓDNO 2000”. POMYSŁODAWCA KINA NA BILJOKU – OD 2003 ROKU ZORGANIZOWAŁ SZESZĆ SEANSÓW. PRACE SKY’A DOCENIONO MIĘDZY INNYMI NA 4 MIĘDZYNARODOWYMI KONKURSIE ZNAKÓW GRAFICZNYCH W NOWOSIBIRSKU, GDZIE W 2004 ROKU OTRZYMAŁ NAGRODĘ SILVER TAMGA. ROK 2004 PRZYNIÓSŁ MU TAKŻE ZWYCIĘSTWO W KONKURSIE OBSESJA PAPIERU W KATEGORII „PRACA UŻYTKOWA”. W 2011 ROKU JEDENAŚCIE PLAKATÓW SKY’A Z CYKLU „CIVIL WAR” ORAZ „WARSAW” UŚWIETLIŁO 15. SALON PLAKATU POLSKIEGO W MUZEUM PLAKATU W WILANOWIE. PEŁNIEJSZA PREZENTACJA CYKLU „WARSAW” ODBYŁA SIĘ W GALERII W-Z W WARSZAWIE, GDZIE W MAJU 2013 ROKU MIAŁ MIEJSCE WERNISAŻ DEBIUTANCKIEJ WYSTAWY PAWŁA SKY’A. W 2014 ROKU W DOMU KULTURY ŚWIT ODBYŁA SIĘ JEJEGO DRUGA WYSTAWA SKY’A „POSTERS FOR BRÓDNO. PLAKATY Z LAT 2000–2014”. NA WIOSNĘ 2015 ROKU W AUTORSKIE BISTRO & CAFÉ ODBYŁA SIĘ TRZECIA WYSTAWA SKY’A „WARSAWII”. WIĘCEJ INFORMACJI: WWW.PAWELSKY.PL

PLAKAT ZOSTAŁ WYDANY DZIĘKI WSPARCIU FINANSOWEMU ADWOKATA MARKA MAŁECKIEGO.

